

[Hartel.]

Formaal er at „fremme og udvikle Børnenes Anlæg og Evner, at styrke deres Karakter og give dem nyttige Kundskaber“ er nok. Det er Hovedpunktet; det andet er et Forsøg paa at liste noget ind ad Bagdøren, og en Skolelov skal ikke være et Sted, hvor et Slægtleds Pædagoger, om jeg saa maa sige, opstalter deres særlige Kæphest.

I § 19 gøres der paa tilsvarende Maade et Skrabad for Afholdsbevægelsen. Jeg personlig er en absolut Tilhænger af, at Afholdsarbejdet fremmes i vort Land, men jeg anser det endog for en Svækkelse, en Anerkendelse af, at dette Arbejde ikke er saa stærkt, som det kunde og burde være, at man vil have smuglet ind, at Sundhedslæren skal omfatte et særligt Kapitel vedrørende dette Spørgsmaal. Stod man stærkt, var man sikker i sin Sag, ønskede man ikke et saadant Forsøg gjort. Jeg vender mig altsaa imod det, ikke fordi jeg er uenig i det Formaal, denne Undervisning sigter til, men fordi jeg finder, at det er uheldigt, at nogle kommer med Særønsker og faar dem repræsenteret, og andre fremkommer med lige saa berettigede Særønsker, og dem kan der ikke tages Hensyn til.

Det havde været lettere at opretholde den vestjyske Skoleordning med de Ændringer, som Mindretallene foreslaar, de 6 000 Timer inden for den samlede Skoletid og de 900 Timer inden for Skoleaaret, men naar Sogneraadsforeningerne i Ringkøbing og Ribe Amter mener, at de kan magte de 960 Timer, skal jeg ikke gøre alvorlig Antegning mod dette; men jeg forstaar dog, at Muligheden for at gennemføre de 960 Timer kun er til Stede ved, at Undervisningen udvides til at omfatte 14 Dage mere end hidtil. Jeg mener, at man endnu en Gang bør overveje at tage et vist Hensyn til denne Skoleordning, der har fyldt sin Plads, om jeg saa maa sige, nu i Generationer, og som Befolkningen ønsker fortsat, og man bør gøre det saa let for denne Befolkning som muligt at gennemføre den.

Ligeledes bør man ogsaa tage Hensyn til Ønsket om økonomisk Støtte til Opførelsen af Skoler og Gymnastikhuse i Vestjylland, som er fremsat fra de to samme Amters Sogneraadsforeninger. Vi ved alle, at Fattigdommen er stor først og fremmest i Vestjylland. Det er, som om Kaarene i vort Land forringes proportionalt med Afstanden fra København, og dette maa jo siges at være en tragisk Udvikling.

Vi kan tiltræde det konservative Mindretals Forslag om at give kandidati theo-

logiae og kandidati magisterii Adgang til Skolen. Vi har tidligere været inde paa lignende Tanker. Det vil aldrig kunne skade Undervisningen, at Skolens Lærerkæfter har den bedst mulige Uddannelse.

Jeg bemærker, at der i § 24, Stk. 2, fra Ministerens Side er taget Hensyn til min Anke om visse Timelæreres daarlige økonomiske Stilling. Der sikres dem nu et Minimumshonorar paa 1 800 Kr. plus Fri bolig eller eventuel Boliggodtgørelse, og vi er tilfredse med denne Ændring.

Vi er ikke tilfredse hverken med Regeringens eller med Venstremindretallets Ændringer til §§ 54 og 55. Vi kan bl. a. ikke lide, at Venstre i sit Ændringsforslag har erstattet Forældreraadene med Skoledirektionen, naar der er Tale om at fratage en uegnet Lærer Undervisningen i Religion. Der staar endda ikke „fratage“, der staar meget fint, at han kan *fritages* for Undervisningen, men naar en Mand er uegnet til sin Opgave, har jeg ikke noget imod, at man siger det, man ønsker, nemlig at den Opgave skal tages fra ham.

Vi henviser til det gode Forslag angaaende hele dette Spørgsmaal, der er fremsat fra Kirkeligt Forbunds Side, Bilag 9, og mener, at der paa dette maa kunne opbygges et Forslag, der kunde tiltrædes fra alle Sider.

Efter de Udtalelser, jeg her har fremsat, vil det være klart, at vi vel kan stemme for en Række af de Ændringer, som Ministeriet og Flertalspartierne har fremsat, men at vi ikke er i Stand til at stemme for Lovforslaget som Helhed og maa stemme imod det, saa længe Formaaalsparagraffen ikke har faaet en Formulering efter de Tanker og Ønsker, som er fremsat fra vor og anden Side i denne Sal. Vi lægger en afgørende Vægt paa det, der er foreslaaet fra konservativ Side om Genindførelse af det kirkelige Tilsyn ogsaa med den københavnske Skole, og det er mig en Gaade, at det nogen Sinde har kunnet lade sig gøre i Rigsdagen at vedtage, at dette Tilsyn skulde falde bort. Endvidere maa jeg anse det for rimeligt, at Staten, naar den ønsker en voksende Indflydelse paa det samlede Skolevæsen i vort Land, ogsaa bærer en væsentlig større Andel af Udgifterne til dette Skolevæsen og dets Forbedring, end der ses at være Mulighed for efter Lovforslaget, som det foreligger her.

Venstremindretallets Ændringsforslag vil vi afholde os fra at stemme om. Jeg har nævnt en Række Ændringsforslag stillet af de Konservative, som vi vil give vor Stemme.

Det er mit Haab, at Ministeren endnu